

Лекція 10. Виконавча влада в Україні

План

Вступ.

1. Поняття, ознаки, функції та система органів виконавчої влади в Україні.
2. Кабінет Міністрів України - вищий орган в системі органів виконавчої влади України.
3. Центральні органи виконавчої влади в Україні.
4. Місцеві органи виконавчої влади: система, порядок формування, повноваження.

Висновки.

Рекомендована література.

Вступ

Відповідно до ст.6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи виконавчої влади в Україні, це насамперед органи, що наділені відповідними державно-владними повноваженнями в усіх сферах суспільного і державного життя.

Особливість виконавчої влади серед інших гілок державної влади полягає в тому, що саме у процесі її реалізації відбувається реальне втілення в життя законів та інших нормативних актів держави, практичне застосування важелів державного регулювання й управління важливими процесами суспільного розвитку. Виконавча влада є виявом реалізаційних, прикладних властивостей державної влади. Вона слугує інструментом перетворення продуктів законотворчості та правосуддя в реалії сучасного життя.

У процесі розбудови незалежної Української держави й становлення конституційного ладу, творення Конституції України 1996 р., проведення новітньої конституційної реформи набуто значного досвіду демократичного державно-правового розвитку. Це, у свою чергу, потребує відповідного наукового аналізу конституційної моделі організації влади.

Водночас, особливість місця і ролі Кабінету міністрів та інших органів виконавчої влади в системі інших органів державної влади та їх взаємодію обумовлюють ту увагу, яка приділяється вивченню даного питання у процесі підготування кваліфікованих юристів. Засвоєння особливостей системи органів виконавчої влади в системі органів державної влади є необхідною передумовою формування професійної свідомості сучасного фахівця-юриста, дає можливість належним чином орієнтуватися у складних питаннях державо - і нормотворення, зіставляти практику державного будівництва в Україні з зарубіжними країнами.

1. Поняття, ознаки, функції та система органів виконавчої влади в Україні.

Виконавча влада - це представлена державними виконавчими органами, самостійна та незалежна гілка влади у системі розподілу влад, що за своїми функціями відмінна від законодавчої та судової влади і існує для виконання законів та здійснення поточного (оперативного) управління суспільними справами.

Ознаками виконавчої влади є:

- представлена державними виконавчими органами;
- є самостійною та незалежною в системі розподілу влад;
- за своїми функціями відмінна від законодавчої та судової;
- існує для виконання законів та здійснення поточного управління суспільними справами.

Важливою ознакою виконавчої влади у XXI ст. є високий рівень її структурованості та систематизованості. Виконавча влада втілюється в системі органів виконавчої влади. У різних державах світу система та структура органів виконавчої влади різняться. У президентських республіках главою системи органів виконавчої влади є президенти (США, Бразилія і т. д.), у змішаних і парламентських республіках вищою ланкою виконавчої влади є уряд.

Органи виконавчої влади в Україні – це система центральних і місцевих, одноособових і колегіальних органів державної виконавчої влади загальної та спеціальної компетенції на чолі з Кабінетом Міністрів України, що відповідно до Конституції та законів України забезпечують виконання Конституції України, законів України, указів Президента України, постанов Верховної Ради України в найважливіших сферах суспільного і державного життя України.

За сутністю та змістом органи виконавчої влади України відрізняються від інших органів державної влади, передусім законодавчих і судових, саме своїм призначенням, змістом, суб'єктами, формами, способами і засобами здійснення своєї діяльності. За своєю сутністю це насамперед правозастосовні органи.

Основними напрямками діяльності органів державної виконавчої влади в Україні є реалізація двох основних функцій: виконавчої, розпорядчої.

Виконавча функція характеризується тим, що ці органи безпосередньо виконують нормативні приписи та інші акти законодавчої влади.

Розпорядча функція характеризується тим, що для виконання актів законодавчої влади органи виконавчої влади від свого імені видають управлінські акти, дають відповідні розпорядження.

Конституція України істотно підвищила роль і місце виконавчої влади в системі органів державної влади. У ст. 6 Конституції України проголошується, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Це означає, що виконавчій владі надається пріоритет у сфері управління економікою усієї країни, реалізації єдиної соціально-економічної політики держави. Отже, виконавча влада відрізняється від інших гілок влади насамперед предметом і сферою діяльності. Важливо підкреслити, що Основний Закон створює реальні передумови для того, щоб виконавча влада стала насправді

здатною здійснити намічені нею економічні програми й нести всю повноту відповідальності за свої рішення та дії.

З метою запобігання корупції Конституція України забороняє всім членам Кабінету Міністрів України, керівникам центральних та місцевих органів виконавчої влади суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої в позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку. Основний Закон України встановлює, що більш детальна організація, повноваження й порядок діяльності органів виконавчої влади визначаються, окрім Конституції, законами України. На відміну від законодавчої і судової влади, органи яких функціонують в автономному режимі, підкоряючись тільки законові, виконавча влада не може ефективно діяти поза межами єдиної системи. В Україні виконавча вертикаль функціонує на засадах чіткої субординації та підпорядкування.

За суб'єктами діяльності органи виконавчої влади України представлені системою органів державної влади у складі:

- 1) Кабінету Міністрів України;
- 2) міністерств та інших центральних органів виконавчої влади (служб, агентств, інспекцій), Центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом (Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна, Державний комітет з телебачення та радіомовлення), а також їх територіальних органів;
- 3) місцевих державних адміністрацій (обласних і районних державних адміністрацій, Київська міська державна адміністрація).

Класифікація органів виконавчої влади:

За походженням – первинні (Кабінет Міністрів України) та похідні (центральні органи виконавчої влади і місцеві державні адміністрації);

за змістом (предметом) діяльності – міністерства, служби, агентства, інспекції;

за порядком організації та діяльності – колегіальні (Кабінет Міністрів України та ін.) та єдиноначальні (міністерства, служби та ін.);

за характером – загальної компетенції (Кабінет Міністрів України), галузевої (Міністерство охорони здоров'я та ін.), міжгалузевої (Міністерство фінансів України та ін.), спеціальної (Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна та ін.) тощо.

Діяльність органів виконавчої влади ґрунтується на певних принципах – керівних засадах їх організації та діяльності.

Загальними принципами організації та діяльності органів виконавчої влади в Україні є: принципи демократії, верховенства права, поваги до прав і свобод, честі та гідності людини і громадянина, єдиноначальності та колегіальності, гласності, громадського контролю, компетентності, територіальності, науковості та ін.

Державні органи виконавчої влади перебувають на бюджетному фінансуванні і є юридичними особами, тобто мають цивільну правоздатність. Діючи у межах своєї компетенції, вони користуються відносною юридичною

самостійністю, їх взаємодія із законодавчими (представницькими) та судовими органами здійснюється у різноманітних **організаційних формах**, таких як: представництво, погоджувальні комісії, взаємоінформація тощо.

Будучи визначеними в Конституції України як самостійний вид державних органів, органи виконавчої влади відрізняються від виконавчих органів системи місцевого самоврядування, а також виконавчих органів підприємств, установ і організацій, незалежно від форми їх власності, а також громадських об'єднань і інших інститутів громадянського суспільства.

Органи виконавчої влади мають особливий склад (комплектацію). Вони здебільшого складаються з державних службовців, між якими розподіл посадових обов'язків закріплюється нормативними актами, а кожен державний службовець має відповідати встановленим вимогам щодо рівня професійної підготовки, стажу та досвіду роботи тощо. Державні службовці обіймають посади і виконують свої функції відповідно до законодавства про державну службу.

2. Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади України.

Кабінет Міністрів України – це вищий колегіальний орган у системі органів виконавчої влади, відповідальний перед Президентом України, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України, що керується у своїй діяльності Конституцією, законами України і актами Президента України та реалізує завдання, функції та повноваження, покладені на нього чинним законодавством.

Однією з головних функцій Кабінету Міністрів є забезпечення виконання законів України (в тому числі й Конституції) та актів Президента України, систематичний контроль за дотриманням їх іншими органами виконавчої влади всіх рівнів та застосування необхідних заходів щодо ліквідації виявлених порушень. Ця функція визначає сутність і характер повноважень Кабінету Міністрів, підзаконність його рішень, тобто прийняття їх на основі й для виконання Конституції, законів, указів Президента України.

Відповідальність Кабінету Міністрів перед Президентом України і Верховною Радою України полягає в тому, що Прем'єр-міністр України призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України. Загалом слід визнати, що багато повноважень Президента України та Верховної Ради України безпосередньо стосуються діяльності Кабінету Міністрів та інших органів виконавчої влади.

Підконтрольність і підзвітність Кабінету Міністрів України Верховній Раді України реалізується через затвердження Державного бюджету України та внесення змін до нього, організацію контролю за виконанням Державного бюджету України та прийняття рішення щодо звіту про його виконання. Верховна Рада розглядає та приймає рішення щодо схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів, здійснює контроль за діяльністю Кабінету Міністрів. Верховна Рада України за пропозицією Президента України або не менш як однієї третини народних депутатів України від її конституційного складу може розглянути

питання про відповідальність Кабінету Міністрів та прийняти резолюцію недовіри Кабінетові Міністрів України більшістю конституційного складу Верховної Ради.

Ознаки Кабінету Міністрів України:

1. Вищий орган державної виконавчої влади.
2. Орган державної влади загальної компетенції.
3. Загальнодержавний орган влади.
4. Колегіальний орган державної влади.
5. Орган, що здійснює виконавчою та розпорядчою діяльністю.
6. Він є юридичною особою.

У Законі України «Про Кабінет Міністрів України» закріплюються **принципи діяльності Кабінету Міністрів України**, які також можуть застосовуватись до інших органів виконавчої влади: верховенства права, законності, поділу державної влади, безперервності, колегіальності, солідарної відповідальності, відкритості та прозорості.

До складу Кабінету Міністрів входять: Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністри, міністри. Посадовий склад (кількість та перелік посад) новосформованого Кабінету Міністрів України визначається Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра України одночасно з призначенням персонального складу Кабінету Міністрів України. У разі прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про утворення, реорганізацію або ліквідацію міністерства посадовий склад Кабінету Міністрів України вважається зміненим з дня прийняття такого рішення.

Вимоги до кандидатів на посаду членів Кабінету Міністрів України:

1. Членами Кабінету Міністрів України можуть бути громадяни України, які мають право голосу, вищу освіту та володіють державною мовою. Не може бути призначена на посаду члена Кабінету Міністрів України особа, яка має судимість, не погашену або не зняту в установленому законом порядку, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення.

2. Члени Кабінету Міністрів України не мають права суміщати свою службову діяльність з іншою роботою, крім викладацької, наукової та творчої у позаробочий час, входити до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства, що має на меті одержання прибутку. У разі виникнення обставин, що порушують вимоги щодо несумісності посади члена Кабінету Міністрів України з іншими видами діяльності, такий член Кабінету Міністрів України у двадцятиденний строк з дня виникнення цих обставин припиняє таку діяльність або подає особисту заяву про відставку.

3. У разі внесення на розгляд Верховної Ради України подання щодо призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України особи, яка є народним депутатом України, до подання додається особиста заява народного депутата України про дострокове припинення ним депутатських повноважень у разі призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України. Питання про дострокове припинення повноважень народного депутата України розглядається невідкладно Верховною Радою України на тому ж пленарному засіданні після призначення його членом Кабінету Міністрів України.

4. На членів Кабінету Міністрів України поширюються вимоги та обмеження, встановлені Законом України "Про запобігання корупції".

Стосовно кандидатів на посади членів Кабінету Міністрів України за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, встановленому Законом України "Про запобігання корупції".

Порядок формування Кабінету Міністрів України. Прем'єр-міністр України призначається на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України. Подання про призначення Верховною Радою України на посаду Прем'єр-міністра України Президент України вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, в строк не пізніше ніж на п'ятнадцятий день після надходження такої пропозиції.

Пропозиція коаліції депутатських фракцій, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, подається Президенту України за підписом народного депутата України - уповноваженого на подання пропозиції відповідно до угоди про формування коаліції.

У разі порушення вимог Конституції України та Законодавства щодо внесення пропозиції стосовно кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України, невідповідності запропонованої кандидатури вимогам до члена Кабінету Міністрів України, передбаченим Законом України «Про Кабінет Міністрів України», Президент України інформує Верховну Раду України про неможливість внесення подання щодо запропонованої кандидатури.

Кандидат на посаду Прем'єр-міністра України за пропозицією депутатських фракцій (фракції) до розгляду питання на пленарному засіданні Верховної Ради України зустрічається з депутатськими фракціями та відповідає на їхні запитання. Голосування у Верховній Раді України щодо призначення Прем'єр-міністра України проводиться у поіменному режимі. Рішення про призначення Прем'єр-міністра України приймається у формі постанови Верховної Ради України. У разі відхилення Верховною Радою України кандидатури на посаду Прем'єр-міністра України Президент України вносить на розгляд Верховної Ради України подання про призначення на зазначену посаду в порядку, встановленому законодавством України.

Особа, призначена Прем'єр-міністром України, вступає на посаду після прийняття постанови Верховної Ради України про її призначення. До вступу на посаду новопризначений Прем'єр-міністр України набуває повноважень проводити всі необхідні консультації щодо формування складу Кабінету Міністрів України та вносити подання до Верховної Ради України, стосовно членів Кабінету Міністрів України (крім Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України і Міністра закордонних справ України).

Члени Кабінету Міністрів України, крім Прем'єр-міністра України, Міністра оборони України і Міністра закордонних справ України, **призначаються на посаду Верховною Радою України за поданням Прем'єр-міністра України.**

При формуванні нового складу Кабінету Міністрів України новопризначений Прем'єр-міністр України вносить до Верховної Ради України

подання про призначення членів Кабінету Міністрів України. У цьому поданні пропонується повний посадовий склад Кабінету Міністрів України. Подання Прем'єр-міністра України стосовно персонального складу Кабінету Міністрів України може вноситися єдиним списком. Подання щодо окремих кандидатур на посади, зазначені у поданні щодо посадового складу, може вноситися окремо. Міністр оборони України і Міністр закордонних справ України призначаються на посаду Верховною Радою України за поданням Президента України.

На кожен посаду члена Кабінету Міністрів України вноситься одна кандидатура. Кандидат на посаду члена Кабінету Міністрів України за пропозиціями депутатських фракцій до розгляду питання про його призначення на пленарному засіданні Верховної Ради України може зустрічатися з депутатськими фракціями та відповідати на їхні запитання.

Верховна Рада України розглядає подання та призначає на посаду членів Кабінету Міністрів України. Верховна Рада України приймає рішення з цього приводу у формі постанови. Рішення щодо призначення членів Кабінету Міністрів України може прийматися як списком, так і щодо окремих посад. Рішення Верховної Ради України щодо призначення члена Кабінету Міністрів України приймається за його присутності.

Кандидатура на посаду члена Кабінету Міністрів України вважається відхиленою, якщо Верховна Рада України не прийняла рішення про її призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України. У разі відхилення Верховною Радою України кандидатури на посаду члена Кабінету Міністрів України Прем'єр-міністр України, а у випадках, установлених Конституцією України, - Президент України вносить подання про призначення на посаду члена Кабінету Міністрів України в порядку, визначеному законодавством України. Постанова Верховної Ради України в частині призначення члена Кабінету Міністрів України набирає чинності з моменту складення ним присяги.

Організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Кабінету Міністрів здійснює Секретаріат Кабінету Міністрів, що діє на підставі Положення про Секретаріат Кабінету Міністрів, яке затверджує Кабінет Міністрів. Секретаріатом керує Міністр Кабінету Міністрів України.

До складу Секретаріату входять: керівництво Секретаріату - Міністр Кабінету Міністрів України, його перший заступник і заступники;

патронатні служби - Апарат Прем'єр-міністра України, патронатні служби Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, Міністра Кабінету Міністрів України та міністра, який не очолює міністерство;

структурні підрозділи - департаменти, самостійні управління і відділи та інші підрозділи.

Основними завданнями Секретаріату є: організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне, матеріально-технічне, забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України, урядових комітетів, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, Міністра Кабінету Міністрів України та міністра, який не очолює міністерство.

Секретаріат у своїй діяльності взаємодіє в установленому порядку із Адміністрацією Президента України, Апаратом Верховної

Ради України, Апаратом Ради національної безпеки і оборони України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями.

Організаційною формою роботи Кабінету Міністрів України є його засідання. Засідання Кабінету Міністрів України скликаються Прем'єр-міністром України. Засідання Кабінету Міністрів України вважається повноважним, якщо на ньому присутні більше ніж половина посадового складу Кабінету Міністрів України. У разі якщо міністр не має змоги взяти участь у засіданні Кабінету Міністрів України, з правом дорадчого голосу в засіданні бере участь заступник міністра. Кабінет Міністрів України за пропозиціями членів Кабінету Міністрів України визначає інших осіб, які мають право брати участь у його засіданнях з правом дорадчого голосу.

На засіданнях Кабінету Міністрів України головує Прем'єр-міністр України, а в разі його відсутності, за його дорученням - Перший віце-прем'єр-міністр України або віце-прем'єр-міністр України згідно з визначеним Кабінетом Міністрів України розподілом повноважень. Порядок денний засідання Кабінету Міністрів України затверджує Кабінет Міністрів України за пропозицією Прем'єр-міністра України. Засідання Кабінету Міністрів України стенографується, його рішення оформлюється протоколом, який є офіційним документом.

Стенограма засідання Кабінету Міністрів України є внутрішнім робочим документом Кабінету Міністрів України, що має конфіденційний характер і використовується для складення протоколу засідання.

Конституція України визначає більшість повноважень Кабінету Міністрів України. До його відання належать:

1. Забезпечення державного суверенітету й економічної самостійності України, здійснення внутрішньої й зовнішньої політики держави, виконання Конституції та законів України, актів Президента України. Щодо забезпечення державного суверенітету й економічної самостійності України, здійснення внутрішньої й зовнішньої політики слід зауважити, що цей напрям діяльності Кабінету Міністрів підпорядковується Президентові, який відповідно до ст. 106 Конституції теж має повноваження в цій сфері.

2. Вживання заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина. Це завдання покладається на всі гілки влади в Україні. Вимоги, що висувуються в цій сфері до діяльності Кабінету Міністрів, структур, що ним очолюються, безпосередньо пов'язані сьогодні зі змінами якості життя населення. Координуючи діяльність підвідомчих міністерств та інших органів виконавчої влади, Кабінет Міністрів визначає ступінь їхньої відповідальності за проведення в життя соціальної політики, необхідні для цього функції й повноваження.

3. Розробка і здійснення загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України. Забезпечення проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики; політики у сферах праці й зайнятості населення, соціального захисту, освіти, науки й культури, охорони природи, екологічної безпеки та

природокористування. В усіх перелічених сферах Кабінет Міністрів України має розробити і втілити в життя єдину (загальнодержавну) політику. Так, у сфері культури на нього покладаються завдання охорони культурної спадщини народностей і націй України, розвитку загальнонародної культури, стимулювання її багатоманітності, формування комплексної системи підтримки культури, її творців, їхніх професійних об'єднань; у сфері освіти реалізації програми розвитку освіти, підвищення ефективності використання її потенціалу, зміцнення її матеріальної бази та соціального захисту тощо.

4. Забезпечення рівних умов розвитку всіх форм власності; здійснення управління об'єктами державної власності відповідно до закону. Конституційне закріплення положення про необхідність забезпечення рівних умов розвитку всіх форм власності пояснюється надзвичайною роллю цього чинника в побудові ринкової економіки. Управління ж державною власністю є одним з головних повноважень Кабінету Міністрів України. Коло об'єктів, що належать до державної власності, визначається різними законодавчими актами, і насамперед Конституцією України. Згідно зі ст. 13 Конституції земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу. Від його імені права власника здійснюють органи державної влади та місцевого самоврядування.

5. Розробка проекту закону про Державний бюджет України і забезпечення виконання затвердженого Верховною Радою України Державного бюджету України, подання Верховній Раді України звіту про його виконання. Це конституційне положення визначає роль Кабінету Міністрів України в організації бюджету, тобто в регламентованій законом діяльності органів державної влади щодо його складання, розгляду, затвердження й виконання. Кабінет Міністрів не пізніше 15 вересня кожного року подає Верховній Раді проект закону про Державний бюджет на наступний рік. Разом із проектом закону подається доповідь про хід виконання Державного бюджету поточного року. Державний бюджет України затверджується щорічно Верховною Радою з 1 січня по 31 грудня, а за особливих обставин, в інший період. По закінченні цього строку Кабінет Міністрів подає до Верховної Ради звіт про виконання Державного бюджету. Поданий звіт оприлюднюється. До найважливіших проблем у сфері державного бюджету, що вирішуються Кабінетом Міністрів України, належать скорочення дефіциту бюджету, попередження неконтрольованого зростання витрат бюджету, зміцнення його прибуткової частини та посилення соціальної спрямованості витрат. Забезпечуючи розробку й прийняття бюджету, Кабінет Міністрів України взаємодіє із Центральним банком України, спирається на Міністерство фінансів та інші центральні й місцеві органи виконавчої влади. Контроль за використанням коштів Державного бюджету України від імені Верховної Ради України здійснює Рахункова палата.

6. Здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності й національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю. Йдеться про систему політичних, економічних, соціальних та правових заходів, спрямованих на попередження, припинення та ліквідацію

зовнішніх і внутрішніх загроз розвитку суспільства й держави. Діяльність Кабінету Міністрів України у сфері національної безпеки й оборони підпорядкована Раді національної безпеки й оборони, яка у відповідності до ст. 107 Конституції України створена при Президентові України.

7. Організація і забезпечення здійснення зовнішньоекономічної діяльності України, митної справи. Нагадаємо, що зовнішньоекономічна діяльність це налагодження міжнародного економічного співробітництва, торгівлі, кредитування і т.д., а митна справа — організація зборів, які стягує держава за перевезення вантажів через її кордон, а також за користування для цього шляхами, мостами, портовими спорудами тощо.

8. Спрямування і координація роботи міністерств, інших органів виконавчої влади. Це повноваження передбачає участь не тільки в утворенні, реорганізації та ліквідації нижчестоящих органів виконавчої влади, а й у визначенні їхньої структури, штатів, компетенції, порядку взаємодії, підзвітності й підконтрольності.

Перелік повноважень Кабінету Міністрів України, встановлений ст. 116 Конституції, не є вичерпним. Законами України, актами Президента можуть передбачатися й інші повноваження та функції Кабінету Міністрів. Не слід забувати, що Кабінет Міністрів України користується правом законодавчої ініціативи й бере активну участь у розробці законопроектів, що створюють правову основу для розвитку ринкових відносин, вирішення гострих економічних і соціальних проблем.

Кабінет Міністрів України на основі та на виконання Конституції і законів України, актів Президента України, постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, видає обов'язкові для виконання акти - **постанови і розпорядження**.

Постанова – це акт Кабінету Міністрів України нормативного характеру.

Розпорядження – це акти Кабінету Міністрів України з організаційно-розпорядчих та інших поточних питань.

Акти Кабінету Міністрів України підписує Прем'єр-міністр України.

Право ініціативи у прийнятті актів Кабінету Міністрів України мають члени Кабінету Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, державні колегіальні органи, обласні, Київська міська державна адміністрація.

Проекти актів Кабінету Міністрів України готуються міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, державними колегіальними органами, обласними, Київською міською державною адміністрацією.

Проекти актів Кабінету Міністрів України вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України міністерствами, центральними органами виконавчої влади (крім тих, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідного члена Кабінету Міністрів України), державними колегіальними органами, місцевими державними адміністраціями. Проекти актів Кабінету Міністрів України можуть також вноситися в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України Прем'єр-міністром України, Першим віце-прем'єр-міністром України, віце-прем'єр-міністрами України.

Проекти актів Кабінету Міністрів України, внесені на його розгляд, реєструються Секретаріатом Кабінету Міністрів України. Зареєстровані проекти

актів Кабінету Міністрів України вносяться до бази даних електронної комп'ютерної мережі. Їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

До підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України можуть залучатися народні депутати України, науковці та інші фахівці за їх згодою.

Проекти актів Кабінету Міністрів України, що мають важливе суспільне значення та визначають права і обов'язки громадян України, підлягають попередньому оприлюдненню в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України приймаються на засіданнях Кабінету Міністрів України шляхом голосування більшістю голосів від посадового складу Кабінету Міністрів України. Якщо проект рішення отримав підтримку рівно половини посадового складу Кабінету Міністрів України і за цей проект проголосував Прем'єр-міністр України, рішення вважається прийнятим.

Після підписання акта Кабінету Міністрів України внесення до його тексту будь-яких змін, у тому числі виправлення орфографічних і стилістичних помилок, здійснюється в порядку, передбаченому частиною першою цієї статті.

Постанови Кабінету Міністрів України, крім постанов, що містять інформацію з обмеженим доступом, набирають чинності з дня їх офіційного опублікування, якщо інше не передбачено самими постановами, але не раніше дня їх опублікування.

У випадках, передбачених законом, постанови Кабінету Міністрів України або їх окремі положення, що містять інформацію з обмеженим доступом, не підлягають опублікуванню і набирають чинності з моменту їх доведення в установленому порядку до виконавців, якщо цими постановами не встановлено пізніший термін набрання ними чинності.

Розпорядження Кабінету Міністрів України набирають чинності з моменту їх прийняття, якщо цими розпорядженнями не встановлено пізніший термін набрання ними чинності.

Акти Кабінету Міністрів України включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів України.

Постанови Кабінету Міністрів України публікуються в Офіційному віснику України, газеті "Урядовий кур'єр", акти Кабінету Міністрів України також оприлюднюються шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України.

Конституція України встановлює, що Кабінет Міністрів України складає повноваження перед новообраною Верховною Радою України.

Заява про складення повноважень Кабінету Міністрів України подається Прем'єр-міністром України чи особою, яка виконує його повноваження, та оголошується на першому пленарному засіданні новообраної Верховної Ради України.

Відставка Кабінету Міністрів України настає внаслідок:

1) прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України;

- 2) відставки Прем'єр-міністра України;
- 3) смерті Прем'єр-міністра України.

Відставка Кабінету Міністрів України внаслідок прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри. Верховна Рада України за пропозицією Президента України або не менш як третини від її конституційного складу може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України та прийняти резолюцію недовіри Кабінету Міністрів України.

Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не пізніше ніж через десять днів після внесення пропозиції розглядається на пленарному засіданні Верховної Ради України, на яке запрошуються всі члени Кабінету Міністрів України. У разі розгляду питання про відповідальність Кабінету Міністрів України за пропозицією Президента України у пленарному засіданні Верховної Ради України бере участь Президент України.

Резолюція недовіри Кабінету Міністрів України вважається прийнятою, якщо за це проголосувала більшість від конституційного складу Верховної Ради України. Прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України має наслідком відставку Кабінету Міністрів України.

Питання про відповідальність Кабінету Міністрів України не може розглядатися Верховною Радою України більше ніж один раз протягом чергової сесії, а також протягом року після схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України або протягом останньої сесії Верховної Ради України.

Відставка Кабінету Міністрів України внаслідок відставки Прем'єр-міністра України. Прем'єр-міністр України має право заявити Верховній Раді України про свою відставку. Верховна Рада України розглядає питання про відставку Прем'єр-міністра України не пізніше ніж на десятий день після надходження заяви про відставку, якщо вона надійшла під час чергової сесії Верховної Ради України, і не пізніше першого пленарного тижня наступної чергової сесії, якщо така заява надійшла у міжсесійний період.

Прем'єр-міністр України звільняється з посади з дня прийняття рішення про його відставку на пленарному засіданні Верховної Ради України. Прийняття Верховною Радою України рішення про відставку Прем'єр-міністра України має наслідком відставку всього складу Кабінету Міністрів України.

Відставка Кабінету Міністрів України у разі смерті Прем'єр-міністра України. Повноваження Прем'єр-міністра України у разі його смерті припиняються з дня смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть. Припинення повноважень Прем'єр-міністра України у разі його смерті має наслідком відставку всього складу Кабінету Міністрів України.

Продовження виконання повноважень Кабінетом Міністрів України та окремими членами Кабінету Міністрів України.

Кабінет Міністрів України, який склав повноваження перед новообраною Верховною Радою України або перебуває у відставці продовжує виконувати свої повноваження до початку роботи новосформованого Кабінету Міністрів України.

У разі смерті Прем'єр-міністра України повноваження Прем'єр-міністра України на період до початку роботи новосформованого Кабінету Міністрів України виконує Перший віце-прем'єр-міністр України або віце-прем'єр-міністр

України згідно з визначеним Кабінетом Міністрів України розподілом повноважень.

У разі обрання члена Кабінету Міністрів України народним депутатом України новообраної Верховної Ради України він набуває повноважень народного депутата України у порядку, визначеному законом, без подання документа про його звільнення з посади і продовжує здійснювати повноваження члена Кабінету Міністрів України до початку роботи новосформованого Кабінету Міністрів України.

Усі члени Кабінету Міністрів України, які склали повноваження перед новообраною Верховною Радою України або перебувають у відставці, звільняються зі своїх посад з початку роботи новосформованим Кабінетом Міністрів України.

Член Кабінету Міністрів України (крім Прем'єр-міністра України) може бути звільнений з посади Верховною Радою України:

- 1) шляхом прийняття відставки члена Кабінету Міністрів України за поданою ним заявою про відставку;
- 2) за поданням Прем'єр-міністра України (стосовно Міністра закордонних справ України та Міністра оборони України таке подання вноситься за згодою Президента України);
- 3) за поданням Президента України - Міністр закордонних справ України та Міністр оборони України;
- 4) за власною ініціативою.

Рішення Верховної Ради України про звільнення з посади члена Кабінету Міністрів України приймається у формі постанови Верховної Ради України.

Член Кабінету Міністрів України звільняється з посади з дня прийняття відповідного рішення Верховною Радою України.

У разі смерті члена Кабінету Міністрів України його повноваження вважаються припиненими з дня його смерті, засвідченої свідоцтвом про смерть.

Особа призначається на вакантну посаду члена Кабінету Міністрів України вступає на посаду після складення присяги.

Усі члени Кабінету Міністрів України, який склав повноваження перед новообраною Верховною Радою України або перебуває у відставці, звільняються зі своїх посад з моменту початку роботи новосформованим Кабінетом Міністрів України.

3. Центральні органи виконавчої влади в Україні.

Друге після Кабінету Міністрів України місце у системі органів виконавчої влади посідають центральні органи виконавчої влади. Їх система передбачена Конституцією України та Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 року.

Центральні органи виконавчої влади утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики як служби, агентства, інспекції.

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним

особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як **служба** (Державна фіскальна служба України, Державна регуляторна служба України та ін.).

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, центральний орган виконавчої влади утворюється як **агентство** (Державне агентство резерву України, Державне агентство автомобільних доріг та ін.).

У разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольно-наглядові функції за дотриманням державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними та фізичними особами актів законодавства, центральний орган виконавчої влади утворюється як **інспекція** (Державна фінансова інспекція України, Державна інспекція навчальних закладів України та ін.).

Діяльність центральних органів виконавчої влади спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідних міністрів згідно із законодавством.

Основними завданнями центральних органів виконавчої влади є:

- 1) надання адміністративних послуг;
- 2) здійснення державного нагляду (контролю);
- 3) управління об'єктами державної власності;
- 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність;
- 5) здійснення інших завдань, визначених законами України.

Систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України та інші центральні органи виконавчої влади.

Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються та ліквідуються Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України. Члени Кабінету Міністрів України можуть вносити Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо утворення, реорганізації або ліквідації міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Утворення, реорганізація та ліквідація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади здійснюються з урахуванням завдань Кабінету Міністрів України, а також з урахуванням необхідності забезпечення здійснення повноважень органів виконавчої влади і недопущення дублювання повноважень.

Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади утворюється шляхом утворення нового органу влади або в результаті реорганізації (злиття, поділу, перетворення) одного чи кількох центральних органів виконавчої влади.

Міністерство, інший центральний орган виконавчої влади припиняється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації.

Державна реєстрація міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади як юридичної особи здійснюється у триденний строк з дня набрання чинності постанови Верховної Ради України про призначення міністра, акту

Кабінету Міністрів України про призначення керівника іншого центрального органу виконавчої влади.

Здійснення заходів щодо державної реєстрації міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади як юридичної особи покладається на міністра, керівника іншого центрального органу виконавчої влади.

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, щодо яких набрав чинності акт Кабінету Міністрів України про їх припинення, продовжують здійснювати повноваження та функції у визначених сферах компетенції до завершення здійснення заходів з утворення міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, до якого переходять повноваження та функції міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, що припиняється, та можливості забезпечення здійснення ним цих функцій і повноважень, про що видається відповідний акт Кабінету Міністрів України.

Актом Кабінету Міністрів України про ліквідацію міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади визначається орган виконавчої влади, якому передаються повноваження та функції міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, що ліквідується.

Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією чи ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначається Кабінетом Міністрів України.

Міністерство є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох визначених Кабінетом Міністрів України сферах, проведення якої покладено на Кабінет Міністрів України Конституцією та законами України.

Міністерство очолює міністр України, який є членом Кабінету Міністрів України. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади, припинення повноважень на посаді міністра, а також статус міністра як члена Кабінету Міністрів України, визначаються Конституцією України та Законом України "Про Кабінет Міністрів України".

Основними завданнями міністерства як органу, що забезпечує формування та реалізує державну політику в одній чи декількох сферах, є:

- 1) забезпечення нормативно-правового регулювання;
- 2) визначення пріоритетних напрямів розвитку;
- 3) інформування та надання роз'яснень щодо здійснення державної політики;
- 4) узагальнення практики застосування законодавства, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президентіві України та Кабінету Міністрів України;
- 5) забезпечення здійснення соціального діалогу на галузевому рівні;
- 6) здійснення інших завдань, визначених законами України.

Керівництво міністерством здійснює міністр. Він особисто відповідає за розробку і впровадження Програми Кабінету Міністрів України з відповідних питань, реалізацію державної політики у визначеній сфері державного управління.

Міністр спрямовує і координує діяльність інших органів виконавчої влади з питань, віднесених до його відання.

Міністр як керівник міністерства здійснює наступні повноваження:

1. очолює міністерство, здійснює керівництво його діяльністю;
2. визначає пріоритети роботи міністерства та шляхи виконання покладених на нього завдань, затверджує плани роботи міністерства, звіти про їх виконання;
3. в межах компетенції організовує та контролює виконання апаратом міністерства і територіальними органами міністерства Конституції України, законів України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України;
4. забезпечує виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України;
5. вносить Прем'єр-міністрові України пропозиції щодо призначення на посади першого заступника міністра, заступника міністра, заступника міністра - керівника апарату;
6. затверджує положення про самостійні структурні підрозділи апарату міністерства, призначає на посади та звільняє з посад їх керівників і заступників керівників, працівників патронатної служби міністра та ін.;

Міністр має першого заступника, та заступників, один з яких є заступником з питань боротьби з корупцією. Перший заступник міністра призначаються на посади та звільняються з посад Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозицій відповідного міністра.

Заступник міністра - керівник апарату призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України відповідно до пропозиції відповідного міністра.

Апарат міністерства - організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад, що забезпечують діяльність міністра, а також виконання покладених на міністерство завдань. **Керівником апарату міністерства** є заступник міністра - керівник апарату. Структуру апарату міністерства затверджує міністр. Вимоги до формування структури апарату міністерства визначаються Кабінетом Міністрів України.

Міністр має право на формування патронатної служби міністра у межах граничної чисельності державних службовців та працівників міністерства і витрат, передбачених на утримання міністерства.

Патронатна служба міністра здійснює консультування міністра, підготовку необхідних для виконання завдань міністерства матеріалів, забезпечує зв'язок із посадовими особами інших органів державної влади, організацію зустрічей та зв'язків із громадськістю, засобами масової інформації, а також виконує інші доручення міністра.

Територіальні органи міністерства утворюються як юридичні особи публічного права в межах граничної чисельності державних службовців та працівників міністерства і коштів, передбачених на утримання міністерства,

ліквідовуються, реорганізуються за поданням міністра Кабінетом Міністрів України.

Для підготовки рекомендацій щодо виконання завдань міністерства може утворюватися **колегія міністерства як консультативно-дорадчий орган**.

До складу колегії входять міністр (голова колегії), перший заступник міністра, заступники міністра, заступник міністра - керівник апарату, можуть входити керівники самостійних структурних підрозділів апарату міністерства, територіальних органів міністерства, а також за згодою - представники інших державних органів, органів місцевого самоврядування, наукових і навчальних закладів, громадських об'єднань, інші особи.

Для розгляду наукових рекомендацій та проведення фахових консультацій з основних питань діяльності у міністерстві можуть утворюватися інші постійні або тимчасові консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи.

Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом має визначені Конституцією та законодавством України особливі завдання та повноваження, щодо нього може встановлюватись спеціальний порядок утворення, реорганізації, ліквідації, підконтрольності, підзвітності, а також призначення і звільнення керівників та вирішення інших питань. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом очолює його голова.

До центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом відносять: Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національне агентство України з питань державної служби. Інші центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом можуть бути утворені Президентом України.

4. Місцеві органи виконавчої влади: система, порядок формування, повноваження.

У відповідності до Конституції України та Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року виконавчу владу в областях, районах, у місті Києві здійснюють місцеві державні адміністрації. Особливості здійснення виконавчої влади у місті Києві визначається окремим законом України.

Місцеві державні адміністрації - це система обласних і районних державних адміністрацій, Київська міська державна адміністрація, які згідно з чинним законодавством України здійснюють виконавчу владу у відповідних адміністративно-територіальних одиницях.

Місцеві державні адміністрації діють на принципах, властивих для всієї системи органів виконавчої влади, з урахуванням особливостей умов і завдань їх функціонування. Згідно Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року місцеві державні адміністрації є юридичними особами. Вони мають печатки із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, рахунки в установах банків України.

Склад і структуру місцевих державних адміністрацій визначають їх голови. Примірні переліки управлінь, відділів та інших структурних підрозділів

місцевих державних адміністрацій, а також типові положення про них затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Вимоги до кандидатів на посаду Голів місцевих державних адміністрацій, їх заступників, керівників управлінь, відділів, інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій:

- не можуть бути народними депутатами України або суміщати свою службову діяльність з іншою, в тому числі на громадських засадах, крім викладацької, наукової та творчої діяльності у позаробочий час,

- входить до складу керівного органу чи наглядової ради підприємства чи іншої організації, що має на меті одержання прибутку.

- мають судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України на строк повноважень Президента. Кандидатури на посади голів обласних державних адміністрацій на розгляд Кабінету Міністрів України вносяться Прем'єр-міністром України. Кандидатури на посади голів районних державних адміністрацій на розгляд Кабінету Міністрів України вносяться головами відповідних обласних державних адміністрацій. На кожен посаду вноситься одна кандидатура.

Повноваження голів місцевих державних адміністрацій припиняються Президентом України у разі:

- 1) порушення ними Конституції України (254к/96-ВР) і законів України;
- 2) втрати громадянства, виявлення факту подвійного громадянства;
- 3) визнання судом недієздатним;
- 4) виїзду на проживання в іншу країну;
- 5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду;
- 6) порушення вимог несумісності;
- 7) за власною ініціативою Президента України з підстав, передбачених цим Законом та законодавством про державну службу;
- 8) висловлення недовіри більшістю (дві третини) голосів від складу відповідної ради;
- 9) подання заяви про звільнення з посади за власним бажанням.

Повноваження голів місцевих державних адміністрацій можуть бути припинені Президентом України у разі:

- 1) прийняття відставки голови відповідної обласної державної адміністрації;
- 2) подання Кабінету Міністрів України з підстав, передбачених законодавством про державну службу;
- 3) висловлення недовіри простою більшістю голосів від складу відповідної ради.

Повноваження голів місцевих державних адміністрацій припиняються також у разі їх смерті.

У разі обрання нового Президента України голови місцевих державних адміністрацій продовжують здійснювати свої повноваження до призначення в установленому порядку нових голів місцевих державних адміністрацій.

Обласна чи районна рада може висловити недовіру голові відповідної місцевої державної адміністрації, на підставі чого Президент України приймає рішення і дає обґрунтовану відповідь. Тобто він може підтримати або не підтримати недовіру голові. Але якщо недовіру голові районної чи обласної державної адміністрації висловили дві третини депутатів від складу відповідної ради, Президент України зобов'язаний прийняти рішення про відставку голови місцевої державної адміністрації. Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня. Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні також радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними та обласними радами.

Перший заступник голови обласної державної адміністрації призначається на посаду головою обласної державної адміністрації за згодою Прем'єр-міністра України. Заступники голови обласної державної адміністрації призначаються на посаду головою обласної державної адміністрації за погодженням з відповідним віце-прем'єр-міністром України.

Перші заступники та заступники голів районних державних адміністрацій призначаються на посади головами районних державних адміністрацій за погодженням з відповідними заступниками голів обласних державних адміністрацій.

Керівники управлінь, відділів та інших структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду та звільняються з посади головами відповідних державних адміністрацій за погодженням з органами виконавчої влади вищого рівня в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

На виконання Конституції України, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, власних і делегованих повноважень голова місцевої державної адміністрації в межах своїх повноважень видає **розпорядження**, а керівники управлінь, відділів та інших структурних підрозділів — **накази**.

Рішення голів місцевих державних адміністрацій, що суперечать Конституції та законам України, іншим актам законодавства України можуть бути відповідно до законодавства скасовані Президентом України, або головою місцевої державної адміністрації вищого рівня.

Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують: виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади; законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян; виконання державних і регіональних програм соціально-економічного і культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку; підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів; звіт про

виконання відповідних бюджетів та програм; взаємодію з органами місцевого самоврядування; реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.

До основних галузевих повноважень місцевих держаних адміністрацій відносять:

1. Повноваження в галузі соціально-економічного розвитку: забезпечує ефективне використання природних, трудових і фінансових ресурсів та ін..

2. Повноваження в галузі бюджету та фінансів: складає і подає на затвердження ради проєкт відповідного бюджету та забезпечує його виконання; звітує перед відповідною радою про його виконання та ін..

3. Повноваження в галузі управління майном, приватизації та підприємництва: здійснює управління майном інших суб'єктів права власності в разі передачі його в установленому порядку та ін.

4. Повноваження в галузі містобудування, житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку: організовує розробку та проведення експертизи містобудівної документації населених пунктів відповідно до державних норм і стандартів та ін.

5. Повноваження в галузі використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля: розпоряджається землями державної власності відповідно до закону та ін.

6. Повноваження в галузі науки, освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, материнства і дитинства, сім'ї та молоді: реалізовує державну політику в галузі науки, освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, материнства і дитинства, сім'ї та молоді та ін.

7. Повноваження в галузі соціального забезпечення та соціального захисту населення: створює мережу, забезпечує зміцнення і розвиток матеріально-технічної бази закладів соціального захисту населення, підвищення рівня і якості обслуговування в них та ін.

8. Повноваження в галузі зайнятості населення, праці та заробітної плати: забезпечує реалізацію державних гарантій у сфері праці, в тому числі і на право своєчасного одержання винагороди за працю та ін.

9. Повноваження в галузі забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян: здійснює заходи щодо організації правового інформування і виховання населення та ін.

10. Повноваження в галузі міжнародних та зовнішньоекономічних відносин: забезпечує виконання зобов'язань за міжнародними договорами України на відповідній території та ін.

11. Повноваження в галузі оборонної роботи: забезпечує виконання законодавства про військовий обов'язок посадовими особами і громадянами, підприємствами, установами і організаціями та ін.

Висновки

Виконавча влада — це самостійна гілка державної влади, головне функціональне призначення якої полягає у виконанні законів і яка урівноважена з

іншими гілками влади засобами парламентського, президентського та судового контролю.

Система і структура виконавчої влади в Україні на сучасному етапі будуються відповідно до завдань державотворення в нашій країні, її основоположні параметри започатковані безпосередньо у Конституції України.

Конституція України від 28 червня 1996 року закріпила положення, за яким «Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади (ст. 113). Кабінет Міністрів України спрямовує і координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади. До складу Кабінету Міністрів України входять Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністри, міністри. До системи центральних органів виконавчої влади України входять міністерства, інші центральні органи виконавчої влади та центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом. На місцях діють місцеві органи виконавчої влади – місцеві державні адміністрації.

У системі органів державної влади в Україні особлива роль належить органам державної виконавчої влади, адже вони здійснюють виконавчо-розпорядчу та організаційну діяльність, тобто організують реальне виконання, втілення в життя законів та інших нормативно-правових актів, які приймаються шляхом всеукраїнського референдуму, Верховною Радою України або Президентом України. Сьогодні виконавчій владі, її органам відводиться значна роль у функціонуванні державного механізму, їх вивченню приділяється значна увага.

Рекомендована література

Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня. 1996 року – К.: Юрінком, 1996.

Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, N 13, ст.222 № 794-VII

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011 // Відомості Верховної Ради України від 23.09.2011 - 2011 р., № 38, стор. 1696, стаття 385

Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квітня 1999 року № 586-XIV (зі змінами і доповненнями, внесеними законами України від 21 грудня 2006 року № 514-V) // Офіційний вісник Укр. – 1999. – № 18. – Ст. 774.

Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ» від 15 січня 1999 року № 401-XIV // Відомості Верховної Ради України – 1999. – № 11. – Ст. 79.

Постанова КМУ «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України» від 18.07.07 року № 950 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2011 р. № 1156).

Постанова КМУ «Про затвердження Положення про Секретаріат Кабінету Міністрів України » від 12 серпня 2009 року № 850.

Виконавча влада в Україні: організаційно-правові засади. : навч. посібник / М. І. Ославський. — К.: Знання, 2009. — 215 с. — (Серія «Вища освіта XXI століття»).

Чикурлій С. Конституційно-правовий статус міністерств України: основні теоретичні питання // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 3. – С. 115-118.

Кравченко В.В. Конституційне право України. Навчальний посібник/ М-во освіти та науки Укр. 4-е вид. випр. та доп. – К.: Атіка, 2007. – 568с.

Фрицький Ю. О. Проблеми правового регулювання виконавчої влади та системи її органів в Україні / Ю. О. Фрицький // Науковий вісник Дніпропетровськ, держ. ун-ту внутр. справ. - 2010. - № 3. - С. 69-78.

Бабич О. М. Виконавча влада та її місце в системі державної влади / О. М. Бабич // Держава і право. - 2010. - Вип. 50. - С. 302-309.

Мальцева Є. В. Теоретико-правові засади сутності виконавчої влади / Є. В. Мальцева // Ученые записки Таврич. нац. ун-та им. В. И. Вернадского. Сер. «Юридические науки». - 2012. - Т. 25 (64). - № 2. - С. 80-87.

Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 544 с.

Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник / за заг. В.Л. Федоренка. – 4-е вид., перероб. і доопр. – К.: Видавництво Ліра. – К., 2012. – 576 с.

Конституційне право України [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Р. Ф. Гринюк та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид наук, проф. Р. Ф. Гринюка] ; Донец. нац. ун-т, Екон.-правовий ф-т. - Донецьк : ДонНУ, 2014. - 281 с.

Юринець Ю.Л. Конституційне право України [Текст] : навч. посіб. / Ю. Л. Юринець ; Нац. авіац. ун-т. - Ужгород : Береза, 2014. - 367 с.

Крусян А.Р. Конституційне право України [Текст] : навч.-метод. посіб. / А. Р. Крусян ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. конституц. права. - Одеса : Фенікс, 2015. - 134 с.

Шаповал В.М. Виконавча влада в Україні в контексті форми державного правління (досвід до прийняття Конституції України 1996 р.)// Право України. – 2016. - № 3

Береза, 2014. - 367 с.